

Paweł Piotrowski

Wrocławska opozycja w 1986 roku w materiałach Służby Bezpieczeństwa

Pamięć i Sprawiedliwość 2/2 (4), 317-341

2003

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Wrocławska opozycja w 1986 roku w materiałach Służby Bezpieczeństwa

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych odpowiadało nie tylko za realizację zadań związanych z walką z opozycją, lecz również odgrywało decydującą rolę w wypracowywaniu koncepcji politycznych dotyczących sytuacji wewnętrznej w kraju. Głównym organem analitycznym MSW było utworzone w czerwcu 1982 r. Biuro Studiów Służby Bezpieczeństwa MSW. Spływały do niego m.in. ankietowe opracowania z poszczególnych komend wojewódzkich Milicji Obywatelskiej (od 1983 r. wojewódzkich urzędów spraw wewnętrznych) zawierające szczegółowe informacje na temat istniejących na ich terenie struktur nielegalnych¹. Ankiety te (wiadomo, że sporządzono je w maju 1982 r., październiku 1983 r., maju i grudniu 1984 r., czerwcu i grudniu 1985 r., maju i listopadzie 1986 r., kwietniu i październiku 1987 r.) służyły do opracowań analitycznych dotyczących całego kraju. Dotychczas znane jest jedno tego typu opracowanie, dotyczące października 1987 r., pochodzące przy tym nie z archiwum polskiego, ale z akt pozostałych po Stasi².

Publikowane tu dokumenty powstały w kwietniu i maju 1986 r. i miały być wykorzystane do analizy sytuacji wewnętrznej kraju przed X Zjazdem Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej. Okres ten przyjmuje się powszechnie jako „punkt otwarcia” w procesie transformacji ustrojowej w Polsce. Oznaką tego było uchwalenie 17 lipca 1986 r. przez Sejm PRL ustawy amnestyjnej, na mocy której na wolność wypuszczono większość więźniów politycznych.

W świetle dostępnych dokumentów można przyjąć tezę, że zmiana polityki władz wobec opozycji, której przejawem była amnestia z lipca 1986 r., została dokonana pod wpływem informacji docierających do kierownictwa PZPR z re-sortu spraw wewnętrznych. Wynikało z nich jasno, że struktury podziemne tracą zwolenników, są coraz mniej liczne i dynamiczne, a poza tym w dużej mierze kontrolowane przez MSW.

¹ Szerzej o Biurze Studiów SB MSW zob. P. Piotrowski, *Struktury Służby Bezpieczeństwa MSW 1975–1990*, „Pamięć i Sprawiedliwość” 2003, nr 1, s. 78–79.

² Opracowanie to przetłumaczył i trzykrotnie opublikował Wojciech Sawicki w: *Podziemie polskie w końcu 1987 r. w oczach Służby Bezpieczeństwa* [w:] *Drogi do niepodległości 1944–1956/1980–1989. Nieznane źródła do dziejów najnowszych Polski*, red. W. Wrzesiński, Wrocław 2001, s. 282–292; W. Sawicki, *Raport Kiszczaka dla Moskwy, czyli czego nie powiedział minister Widacki*, Kraków 2002, s. 115–122; *Podziemie antykomunistyczne w 1987 r. w oczach Służby Bezpieczeństwa*, „Arcana” 1999, nr 3, s. 91–109.

Wrocław od początku stanu wojennego należał do ośrodków, w których działalność opozycyjna przybrała największe rozmiary. Niemniej od 1984 r. można było zauważyć duży spadek aktywności podziemnej. W czerwcu 1985 r. funkcjonowało tu 47 struktur podziemnych, liczba ta następnie systematycznie spadała – do 32 organizacji w maju 1986 r. Działo się tak zresztą w całym kraju.

Zadania operacyjne wrocławskiej SB na 1986 r. określił podczas narady rocznej Wydziału V Wojewódzkiego Urzędu Spraw Wewnętrznych płk Czesław Błażejewski, pierwszy zastępca szefa WUSW do spraw SB. Stwierdził: „priorytetowym zadaniem SB we Wrocławiu jest sprawa rozpracowania grup RKS-u i »SW«, ujęcie M[arka] Muszyńskiego i K[ornela] Morawieckiego oraz zlikwidowanie redakcji ulotek »Z dnia na dzień« i »Solidarności Walczącej«”³.

Najsilniej zwalczaną organizacją podziemną we Wrocławiu była „Solidarność Walcząca”. SB oceniała liczbę jej członków na około tysiąca osób w całym kraju. Organizacją kierował Kornel Morawiecki, wspomagany przez tzw. ściśle kierownictwo składające się z piętnastu osób. Pomimo kilku sukcesów SB w 1985 r. – należały do nich rozpracowanie przez Wydział III-1 wrocławskiego WUSW sieci kolporterów pisma „Solidarność Walcząca”, likwidacja punktu kolportażu i druku – nadal nie udawało się dotrzeć do kierownictwa⁴. Zwłaszcza ujęcie Morawieckiego było zagadnieniem o najwyższej wadze. Amnestia z lipca 1984 r. nie doprowadziła do dezintegracji „Solidarności Walczącej”, w analizach SB podkreślano, że organizacja ta dąży do monopolizacji działalności podziemnej i pozyskania nowych członków. Odnosiło się to głównie do przechodzenia pod egidę „Solidarności Walczącej” środowisk robotniczych. Największe zagrożenie widziano jednak w założeniach programowych tej organizacji, mających doprowadzić do „obalenia ustroju socjalistycznego PRL”.

Do najważniejszych struktur podziemnych SB zaliczała również Regionalny Komitet Strajkowy NSZZ „Solidarność” Dolny Śląsk, kierowany wówczas przez Marka Muszyńskiego i wchodzący w skład Tymczasowej Komisji Koordynacyjnej. Pomimo dużej wiedzy SB wciąż nie udawało się przejąć kontroli nad RKS. Nie zdołała ująć poszukiwanego od 1982 r. Muszyńskiego (on sam ujawnił się dopiero 26 października 1986 r.). Niemniej jednak w 1985 r. działania dezintegracyjne wymierzone w kierownictwo wrocławskiego podziemia, a koordyno-

³ Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej Oddział we Wrocławiu [dalej: AIPN Wł], 053/2179, Protokół z narady rocznej Wydziału V, Wrocław, 11 II 1986 r., k. 206. Płk Błażejewski szerzej rozwinął te zagadnienia podczas narady rocznej Wydziału „B”. Mówił wówczas: „Mimo znacznych sukcesów nie zrobiliśmy wszystkiego. W dalszym ciągu istnieje grupa »SW« K. Morawieckiego. Założył on swoje agendy i oddziały. Niektóre udało się już zlikwidować, ale samego szefa – nie. Druga sprawa to działalność M. Muszyńskiego i jego nielegalne wydawnictwo »Z dnia na dzień«. Obecnie opozycja polityczna przechodzi kryzys, kurczy się baza ludzka, środki również, a stosunek społeczeństwa nie jest tak spontaniczny jak dawniej. Działalność nielegalna budzi zwątpienie i niechęć. Teoria tzw. długich nóg – nie spieszyć się, dobrze przygotować – nie odnosi skutku w walce z socjalizmem. Jednak poligrafia ma spektakularne znaczenie dla tych, którzy potrzebują wsparcia. Propaganda i literatura podziemia jest pożywką dla wrogich rozgłośni. Przeciwnik dysponuje dobrą bazą poligraficzną. Ilość drukowanych wydawnictw czy ulotek sprawia wrażenie ogromnej działalności. Dlatego też likwidacja wrogiej poligrafii będzie dla nas jednym z podstawowych zadań” (*ibidem*, Protokół z narady rocznej Wydziału „B”, Wrocław, 17 II 1986 r., k. 219).

⁴ *Ibidem*, k. 90–91. W wyniku tej operacji zarzuty karne postawiono dziesięciu osobom.

wane przez Wydział V-1 WUSW z ppłk. Anatolem Pierścionkiem na czele, odniosły pewien skutek. Udało się m.in. wyeliminować z działalności Władysława Frasyniuka (doprowadzając do jego aresztowania w lutym 1985 r.), zneutralizowano zamiary podziemia – zakłócenie przebiegu święta 1 Maja, obchodów czterdziestej rocznicy przyłączenia ziem zachodnich i północnych do Polski, wyborów do sejmu. Stosując kombinację operacyjną, sparaliżowano możliwość podjęcia „aktywnego, wrogiego działania w czasie poprzedzającym wybory i przebiegu wyborów” przez Józefa Piniora, skłócono członków kierowniczych gremiów podziemnych ze sobą i z działaczami konspiracyjnych struktur w zakładach pracy⁵.

Spośród trzynastu struktur zakładowych podległych RKS Służba Bezpieczeństwa w pełni kontrolowała operacyjnie cztery (w Dolmelu, Pafawagu, PZL Hydral, Wrozamecie), rozpoznała dwie – w Polarze i Elwro; siedem struktur było natomiast nie w pełni rozpoznanych „z uwagi na brak dotarcia agenturalnego do ich centrów kierowniczych”⁶. Do rozpracowania tych struktur wykorzystywano łącznie 106 tajnych współpracowników, 34 osoby określane jako „kontakt operacyjny” i 97 jako „kontakt służbowy”, a także w ograniczonym zakresie środki techniki operacyjnej, czyli dziesięć podsłuchów telefonicznych.

Działania operacyjne wrocławskiej SB przeciw innym strukturom nielegalnym w połowie lat osiemdziesiątych zmierzały raczej do obejmowania ich coraz większą kontrolą operacyjną, a nie do likwidacji. Spośród 32 organizacji podziemnych działających w województwie wrocławskim SB w pełni kontrolowała operacyjnie osiem, do struktur rozpoznanych, ale kontrolowanych w stopniu ograniczonym zaliczała trzynaście. Stanowiło to 21 organizacji, czyli 65 proc. ogółu.

Przykładowo, działaniami dezintegracyjnymi doprowadzono do rozłamu we wrocławskich strukturach Konfederacji Polski Niepodległej i proklamowania Polskiej Partii Niepodległościowej. Jak podkreślano, „Stadium organizacji PPN, jak i działalność KPN – są przez nas na bieżąco kontrolowane i ograniczane w drodze operacyjnej”⁷. Powstała w Warszawie 22 stycznia 1985 r. PPN oceniano jako organizację typu kadrowego, nieprzejawiającą we Wrocławiu żadnej aktywności. Jak podkreślano, nie powiodło się jej nawet wydanie pisma „Czyn”⁸. W 1986 r. oceniano, że w województwie wrocławskim liczy ona około 75 członków i sympatyków. Pełną kontrolę operacyjną w środowisku PPN zapewniało dwóch tajnych współpracowników i jeden „kontakt operacyjny” oraz technika – po jednym podsłuchu telefonicznym i pokojowym. Nadal jednak starano się głębiej penetrować to środowisko. W wytycznych do działań w okresie X Zjazdu

⁵ AIPN Wr, 053/2179, Protokół z narady rocznej Wydziału V-1 WUSW we Wrocławiu, Wrocław, 28 II 1986 r., k. 183.

⁶ *Ibidem*, *Analiza ankiet dotyczących struktur podziemia prosolidarnościowego, działających w obszarze kontroli i ochrony Wydziału V WUSW Wrocław*, Wrocław, 12 V 1986 r., k. 63.

⁷ *Ibidem*, 053/2152, *Informacja dot[ycząca] aktualnej sytuacji polityczno-operacyjnej w obiektach i środowiskach ochraniających przez Wydział III WUSW we Wrocławiu*, Wrocław, 5 V 1985 r., s. 90–91.

⁸ Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej [dalej: AIPN], 0326/558, t. 5, Notatka informacyjna dotycząca Polskiej Partii Niepodległościowej, Wrocław, 29 V 1987 r., b.p.

PZPR podkreślano, że konieczne jest „uaktywnienie kontroli operacyjnej” takich ugrupowań opozycyjnych, jak KPN, PPN czy Ruch Wolnych Demokratów⁹.

Do innych rozpracowywanych przez SB formacji należał Ruch „Wolność i Pokój”, funkcjonujący od listopada 1985 r.¹⁰ WiP nie miał struktury organizacyjnej, oceniano, że we Wrocławiu tworzy go trzech aktywistów oraz zaledwie osiem osób wspierających. Rozwój organizacyjny WiP nastąpił dopiero w 1987 r. Nie jest jasne, dlaczego organizację tę zaliczono do w pełni kontrolowanych operacyjnie. Dotarcie do WiP zapewniał tylko jeden „kontakt operacyjny”, dwa „kontakty służbowe”, a ze środków techniki operacyjnej jeden podsłuch telefoniczny i pokojowy.

Publikowane dokumenty znajdują się w Archiwum IPN Oddział we Wrocławiu pod sygnaturą 053/2179, w teźce zawierającej materiały kierownictwa wrocławskiej SB z lat 1976–1986.

⁹ AIPN Wr, 054/903, *Plan pracy i kierunki działań Wydziału III w okresie przedzjazdowym i w czasie trwania obrad X Zjazdu PZPR*, Wrocław, 17 VI 1986 r., k. 16.

¹⁰ AIPN, 0326/558, t. 5, Notatka informacyjna dotycząca Ruchu „Wolność i Pokój”, Wrocław, 29 V 1987 r., b.p.

Nr 1

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych^a

Warszawa, 14 IV 1986 r.
Tajne spec[jalnego] znaczenia
Egz. nr 47

Zastępca szefa Wojewódzkiego Urzędu
Spraw Wewnętrznych ds. Służby Bez-
pieczeństwa we Wrocławiu^b

W załączeniu przesyłam wzór ankiety dot[yczącej] stanu zagrożenia działal-
nością nielegalnych grup i struktur wraz z instrukcją jej wypełnienia.

Ankiety wypełniają wszystkie jednostki operacyjne prowadzące rozpracowa-
nia związane z rozpoznaniem i likwidacją podziemia.

Zgodnie z instrukcją ankietę wypełniać należy oddzielnie na każdą nielegalną
grupę i strukturę.

Niezależnie od wypełnienia ankiety proszę opracować **oddzielną** informację
obrazującą rozmiary zagrożenia nielegalną działalnością oraz podejmowane
przeciwdziałania.

Wypełnione ankiety wraz ze wspomnianym opracowaniem należy przesłać do
Biura Studiów SB MSW w nieprzekraczalnym terminie do dnia 15 maja 1986 r.
ze względu na konieczność podjęcia ew[entualnej] decyzji przed X Zjazdem
PZPR.

Szef Służby Bezpieczeństwa
gen. dyw. Wł[adysław] Ciastoń^{c1}

Załącznik 1/8
Tylko adresat

^a *Poniżej odręcznie wpisana sygnatura pisma SK-I-00722/86.*

^b *Poniżej odręczny dopisek płk. Czesława Błażejewskiego Tow. Moźdzynski do omówienia – wyko-
nać do 10 V 1986 r., 14 IV 1986 r. Czesław Błażejewski (ur. 1931) – płk MO. W latach 1957–1990
funkcjonariusz SB MSW. 1957–1960 oficer techniki operacyjnej Biura „W”, 1960–1974 oficer ope-
racyjny i zastępca naczelnika Wydziału II Departamentu II MSW, 1974–1975 naczelnik Wydziału
V Departamentu II MSW. W latach 1975–1987 pierwszy zastępca komendanta wojewódzkiego MO
(szefa WUSW) ds. SB we Wrocławiu. 1988–1990 konsul PRL w Leningradzie (Grupa 3. Departa-
mentu II MSW). Stefan Moźdzynski (ur. 1958) – por. MO. W latach 1982–1990 funkcjonariusz SB
MSW. 1982–1985 oficer operacyjny Wydziału III KW MO we Wrocławiu, 1985–1989 inspektor
w Inspektoracie Analityczno-Informacyjnym zastępcy szefa WUSW ds. SB we Wrocławiu, 1989–
–1990 starszy inspektor w Wydziale Studiów i Analiz WUSW we Wrocławiu.*

^c *Powyżej nieczytelny podpis odręczny.*

¹ *Władysław Ciastoń (ur. 1924) – gen. dyw. MO. Od 1945 do 1986 r. w aparacie MBP-MSW.
W 1958 r. zwolniony z MSW za propagowanie koncepcji politycznych Kazimierza Mijala. Ponow-
nie przyjęty w 1971 r. na stanowisko zastępcy dyrektora Departamentu III MSW, w latach 1979–
–1981 dyrektor Departamentu IIIA, 1981–1986 podsekretarz stanu, szef Służby Bezpieczeństwa
oraz zastępca kierownika Sztabu MSW. W latach 1986–1990 ambasador PRL w Albanii.*

Ankieta

Uwaga: Przed przystąpieniem do nanoszenia danych na ankietę prosimy szczegółowo zapoznać się z **instrukcją** dotyczącą sposobu jej wypełnienia.

1. Powiązania strukturalne grupy:
 - a – grupa samodzielna;
 - b – grupa w strukturze:
 - T[ymczasowej] K[omisji] K[oordynacyjnej], R[egionalnej] K[omisji] W[ykonawczej], R[egionalnej] K[omisji] K[oordynacyjnej];
 - „Solidarności Walczącej”;
 - innej;
 - c – grupa posiada luźny kontakt ze strukturą:
 - TKK, RKW, RKK;
 - „Solidarności Walczącej”;
 - inną
2. Zasięg działania grupy:
 - a – międzyregionalny;
 - b – regionalny;
 - c – miasto wojewódzkie;
 - d – inne miasta;
 - e – międzyzakładowy;
 - f – zakładowy;
 - g – środowisko wiejskie.
3. Ilość członków grupy:
 - a – aktywiści;
 - b – kolporterzy;
 - c – łącznicy;
 - d – drukarze;
 - e – wspierający;
 - f – sympatycy;
 - g – brak danych.
4. Środowisko oddziaływania:
 - a – robotnicze;
 - b – inteligentkie;
 - c – studenckie;
 - d – młodzieżowe;
 - e – chłopskie.
5. Charakter działalności:
 - a – antykomunistyczny;
 - b – antypartyjny;
 - c – antypaństwowy;
 - d – antyradziecki;
 - e – prosolidarnościowy;
 - f – prokorowski;
 - g – prokapeenowski;
 - h – profaszystowski;
 - i – bliżej nieokreślony;
 - j – inny.
6. Formy działania:
 - a – koordynująca;
 - b – inspiratorska;
 - c – wydawnicza;
 - d – kolportaż;
 - e – sabotaż;
 - f – akcje terrorystyczne;
 - g – zbiórka środków finansowych i ich rozdział;
 - h – zbiórka środków finansowych na działalność wydawniczą;
 - i – akcje protestacyjne;
 - j – plakatowanie i malowanie napisów;
 - k – działalność radiowa;
 - l – rozdział darów zagranicznych;
 - m – zebrania, dyskusje, prelekcje (oświata niezależna);
 - n – działalność biblioteczna;
 - o – szkolenie wojskowe;
 - p – bliżej nieokreślone.
7. Sposób działania:
 - a – grupa sama w sobie;
 - b – działa w ścisłym powiązaniu z klerem;
 - c – utrzymuje kontakt z innymi grupami;
 - d – utrzymuje kontakt z centralą podziemia;

- e – posiada kanał zagraniczny;
 - f – jest inspirowana do działania z zewnątrz grupy;
 - ia – dysponuje kurierami;
 - j – dysponuje łącznikami;
 - k – korzysta z martwych skrzynek;
 - l – korzysta z lokali konspiracyjnych;
 - m – używa haseł i pseudonimów;
 - n – brak danych.
8. Działalność wydawnicza i kolportażowa:
- a – wydaje własny organ;
 - b – otrzymuje nielegalne wydawnictwa;
 - c – powiela nielegalne wydawnictwa lub teksty;
 - d – drukuje ulotki;
 - e – drukuje broszury i książki;
 - f – kolportuje na terenie zakładu pracy;
 - g – kolportuje na terenie miasta;
 - h – kolportuje na terenie regionu;
 - i – kolportuje w kręgu osób zaufanych;
 - k – przekazuje na teren innych regionów (jakich?);
 - l – brak bliższego rozpoznania.
9. Wielkość nakładu i nazwa organów(u) własnego.
10. Najczęściej otrzymywane nielegalne wydawnictwa (tytuły, ilość).
11. Stopień konspiracji:
- a – głęboka konspiracja;
 - b – zakonspirowanie;
 - c – bliżej nieokreślony stopień konspiracji;
 - d – brak danych.
12. Stopień rozpoznania operacyjnego:
- a – grupa objęta kontrolą operacyjną;
 - b – grupa rozpoznana, lecz ograniczona kontrolą;
 - c – grupa znana w części;
 - d – grupa znana – nieznaną zasięg działania;
 - e – grupa słabo rozpoznana;
 - f – materiał pierwiastkowy.
13. Aktywność grupy:
- a – bardzo aktywna;
 - b – działa systematycznie;
 - c – działa akcyjnie;
 - d – wznawia działanie po likwidacji;
 - e – brak danych.
14. Skuteczność działania grupy:
- a – oddziałuje skutecznie, pobudzając i aktywizując środowisko;
 - b – działalność jest tolerowana przez środowisko;
 - c – środowisko nie akceptuje i nie toleruje grupy;
 - d – stara się o zaznaczenie swego istnienia;
 - e – brak dokładniejszych danych.
15. Stopień kontroli operacyjnej:
- a – ilość tw: ko: ks:¹
 - b – ilość PT:
 - c – ilość PP:²
16. Podstawowe dane aktywu grupy:

^a W dokumencie błędnie ponumerowano podpunkty.

¹ Kategorie agentury: tw – tajny współpracownik; ko – kontakt operacyjny; ks – kontakt służbowy. Używano też skrótów TW, KO, KS (jak w dokumencie nr 2).

² PT – podsłuch telefoniczny; PP – podsłuch pokojowy.

Instrukcja dotycząca sposobu wypełnienia ankiety.

Jedna ankieta obejmuje **jedną grupę** bez względu na stopień jej rozpoznania!

Punkt ankiety	Interpretacja
	– w rubrykach wpisujemy nazwę grupy – jeśli istnieje – oraz krypt[onim] i nr sprawy wg Wydziału „C”. W rubryce „miejsce działania” wpisujemy lokalizację grupy. W wypadku istnienia grupy złożonej z ludzi różnych zakładów pracy należy ją umiejscowić w ośrodku największego skupienia członków;
Pkt 1.	– grupa samodzielna to grupa zamknięta i samowystarczalna; – grupa w strukturze – struktura konspiracyjna to organizacja składająca się ze współpracujących z sobą grup; – grupa nie wchodzi w skład struktury, lecz utrzymuje z nią kontakt;
Pkt 2.	– zasięg działania – podkreślić należy każdy z wariantów, jeśli obejmuje go działanie grupy;
Pkt 3.	– podać należy orientacyjne liczby. Aktywiści – to aktyw kierowniczy, wspierające osoby – to płacące składki, udostępniające mieszkania, samochody, lecz nie biorące bezpośredniego udziału w pracach, sympatycy – to osoby o przychylnym stosunku do działalności podziemnej, potencjalni kandydaci do pracy konspiracyjnej;
Pkt 4.	– podkreślić należy wszystkie środowiska, w których grupa działa;
Pkt 5.	– podkreślić należy każdy wymieniony wariant, jeżeli występuje on w działalności grupy. Jeżeli występuje działalność innego charakteru, należy ją określić;
Pkt 6.	– podkreślić należy każdy wariant, jeżeli stwierdzono go w działalności grupy;
Pkt 7.	– grupa sama w sobie to grupa, która zamyka się w kręgu najbliższych osób i z działalnością swą nie wychodzi na zewnątrz. W wypadku podkreślenia wariantu „a” pozostałe występujące elementy podkreślić linią przerywaną;
Pkt 8.	– podkreślić należy właściwe warianty występujące w działalności wydawniczej i kolportażowej. W punkcie „k” należy wymienić nazwę miejscowości;
Pkt 9.	– podać należy tytuły i orientacyjne nakłady wydawnictw własnych;
Pkt 10.	– dotyczy pism, broszur i książek otrzymywanych przez grupę z innego terenu;
Pkt 11.	– podkreślić należy właściwy wariant. Głęboka konspiracja – członkowie kierownictwa grupy ukrywają się, stosuje się wszystkie formy i metody używane w konspiracji (łącznicy, hasła itp.). Zakonspirowanie – nikt z członków grupy nie ukrywa się, pozostałe elementy jak w głębokiej konspiracji;

Pkt 12.	– stopień rozpoznania operacyjnego – podkreślić należy właściwy wariant, i tak: kontrola operacyjna to pełne rozpoznanie, sterowanie grupą, posiadanie pełnej wiedzy o niej. Grupa o ograniczonej kontroli to grupa, którą nie możemy sterować;
Pkt 13.	– podkreślić należy właściwy wariant;
Pkt 14.	– podkreślić należy właściwy wariant;
Pkt 15.	– należy podać liczby;
Pkt 16.	– należy podać podstawowe dane personalne, telefony, miejsce pracy, krótki opis działalności. Aktyw grupy to jej aktywiści, kolporterzy, łącznicy i drukarze. O ile w poprzednich edycjach ankiety podane zostały dane i charakterystyki aktywu, prosimy jedynie o ich uaktualnienie.

Źródło: AIPN Wr, 053/2179, k. 19–27, oryginał, mps.

Nr 2

Ankiety dot[yczące] stanu rozpoznania nielegalnych grup i struktur. Stan na dzień 10 V 1986 r. Tajne spec[jalnego] znaczenia. Egz. pojed[ynczy]

Lp.	Jednostka	Nazwa grupy, miejsce działania, rodzaj sprawy, kryptonim i nr wydz. „C”	Powiązania strukturalne grupy	Zasięg działania grupy	Ilość członków grupy	Środowisko oddziaływania	Charakter działalności	Formy działania	Sposób działania	Działalność wydawnicza i kolportażowa	Wielkość nakładu i nazwa organu własnego	Najczęściej otrzymywane nielegalne wydawnictwa	Stopień konspiracji	Stopień rozpoznania operacyjnego	Aktywność grupy	Skuteczność działania grupy	Stopień kontroli operacyjnej	Podstawowe dane aktywu grupy
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1.	Wydz. III-1	KZ NSZZ „S” PWr, Politechnika Wrocławska, SOR „Biuletyn”, 45232 ¹	Grupa samodzielna	F	A - 5 B - 2 C - 4 D - 3 E - 6 F - 50	B, C	B, E	C, D, G	A	A, F, I	Uczelniana Komisja Koordynacyjna NSZZ „S” PWr - 500 egz.	Nie otrzymuje	B	E	B	B	TW: 9 KO: 10 KS: 6 PT: 1	Kozerski Stefan s. Andrzeja, lat 32, zam. W[roclaw]w [...] Bejda Henryk s. Jerzego, lat 53, zam. W[roclaw]w [...] Wiszniewski Andrzej s. Tadeusza, lat 51, zam. W[roclaw]w [...]
2.	RUSW Trzebni- ca	URAZ, gm. Oborniki Śl. SOS „Droga”, 51322 ²	Grupa samodzielna	G	F - 3	E	A, B, C, D, E	Malowanie napisów	A, F				B	B	C	B, D	TW: 1	Kotarski Jerzy, lat 21, zam. Uraz gm. Oborniki Śl., zatr. SKR Pęgów Posłuszny Wiesław, lat 24, zam. Uraz, gm. Oborniki Śl., zatr. ZNTK Wrocław Kołosowski Paweł, lat 20, zam. Uraz, gm. Oborniki Śl., zatr. gosp. rolne matki
3.	RUSW Wołów	MKK „Wołów-Brzeg D1”, SOR „Gniazdo”, 46643 ³	Grupa w strukturze RKS Dolny Śląsk	D, E	A - 4 B - 4 C - 2 D, E, F - bdb	A, B	E	C, D, G, H, J, L	B, C, J	A, B, F, G, I	Biuletyn informacyjny „Podaj dalej” - 50 egz.	„Z dnia na dzień” - 50, „Solidarność Walcząca” - 50	C	C	C	B, D	TW: 4 KO: 2 KS: 4	Poprzednia ankieta
4.	RUSW Wołów	TKZ „S” NZPO „Organika-Rokita” ⁴ , Brzeg Dolny, SOR „Mul”, 46651 ⁵	Grupa w strukturze RKS Dolny Śląsk	D, F	A - 4 B - 5 C - 1 D, E, F - bdb	A, B	E	D, H, J	B, C, J	B, F, I		„Z dnia na dzień” - 50, „SW” - 50, „Riposta” - 40, „Biuletyn Dolnośląski” - 5	C	E	B, C	B, D	TW: 6 KO: 2 KS: 4	Bez zmian

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
5.	Wydz. V-1	Komisja Koordynacyjna Budownictwa WPBO ⁶ , ul. Sądowa 2, SOR „Hydra”, 45381 ⁷	Grupa posiada luźny kontakt ze strukturą	C, E	A – 4 B – 1 E – 2	A	E	G, J	F	B, I		„SW” – 15/20, „Z dnia na dzień” – 15/20, „Wiadomości Biezące” – poj.	B	A, D	B, D	E	TW: 1	Szachniewicz Jerzy – WR 45660 Zastrocki Michał – WR 45663 Bobnis Waldemar – WR 45662 Kamiński Jerzy – WR 43737
6.	Wydz. V-1	MPK Wrocław ⁸ , SOR „Zajac”, 45910 ⁹	Grupa posiada luźny kontakt z „SW”	F	A – 10 F – 50	A	E	C, D, G, H	A, L, M	A, B, E, I	„Świt” – 400	„SW” – 100, „Z dnia na dzień” – 100	B	B	B, D	A	TW: 6 KS: 5 PT: 1	Kisło Henryk s. Józefa, lat 44, zam. W[roclaw]w [...] Paciej Krystyna c. Józefa, lat 43, zam. W[roclaw]w [...]
7.	Wydz. V-1	RKS Dolny Śląsk NSZZ „S”, Grupa Ponadzakładowa, SOR „Supel”, 46964 ¹⁰ , SOR „Kanal”, 47402 ¹¹	Grupa w strukturze TKK	A	A – 16 B – 40 C – 8 D – 10 E, F – bdb	A, B, C	A, B, C, D, E	A, B, C, D, G, H, I, J, K, L, M	B, C, D, E, F, I, J, K, L, M	A, B, C, D, F, G, H, K – Jeleń-Góra, Walbrzych, Poznań, Krosno, Konin, Kalisz	„Z dnia na dzień” – 2000, „Solidarność Dolnośląska” – 500, „Jednością silni” – 300	„Tygodnik Wojenny” – poj., „Tygodnik Mazowsze” – poj.	A	B	B	A	TW: 21 KO: 7 KS: 4 PT: 10 PP: 6	Nowo rozpoznani Mękarski Włodzimierz s. Zdzisława, lat 31, W[roclaw]w [...] Musielok Bernard s. Franciszka, lat 36, W[roclaw]w [...] Stefan Lechosław s. Wacława, lat 42, W[roclaw]w [...]
8.	DUSW Fabryczna	Krypt. „Brygada”, PBMPWB „Megabud” ¹² , SOS „Akacja”, 52446 ¹³	Grupa w strukturze RKS	F	A – 2 B – 2 E – 18 F – 30	A	B, C, E	D, G, H, N	A, F, H	B, F, G, I		„Z dnia na dzień” 50–100, „Głos Hutmennu” – 20, „Riposta” – 50	B	A	B	B, D	TW: 2	Brzyś Jan s. Stefana, lat 34, zam. W[roclaw]w [...] Wasilewski Edward s. Jana, lat 47, zam. W[roclaw]w [...]
9.	DUSW Fabryczna	Międzyszkolny Komitet Oporu ZSM-E ¹⁴ , ul. Młodych Techników, SOR „Licealiści”, 48960 ¹⁵	Grupa w strukturze Federacji Młodzieży Walczącej	A, C	A – 5 B – 10 C – 2 D – 4 E – 2 F – 8	A, C, D	A, B, C, D, E	B, C, D, H, I, J, K, M, N	B, C, E, I, J, L, M	A, B, D, F, G, I, K Warszawa, Gdańsk, Kraków	„Szkoła Podziemna” – 2000–3000, „Wieszcz” – 1000	„Wyrostek” – poj., „Impuls” – poj., „SW” – poj.	B	B	A	B	TW: 2	Kowalik Tomasz s. Stanisława, lat 24, zam. W[roclaw]w [...] Strojek Arkadiusz s. Aleksandra, lat 19, zam. W[roclaw]w [...]

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
10.	RUSW Oława	TZKK „S” Pracowników JZS ¹⁶ , SOR „Obóz”, 46011 ¹⁷	Grupa posiada luźny kontakt ze strukturą	E, F	A – 6 B – 2 C – 2 D – 2 E – 8 F – 5	A	A, B, C, E	C, D, G, H	B, C, J, K, H	A, B, F, G, I	„Gross Rosen” – 20	„Z dnia na dzień” – 5, „SW” – 5	B	C	C	B	TW: 3 KO: 2	Hrynyszyn Mieczysław s. Piotra, lat 60, zam. Oława [...] Komorowski Józef s. Józefa, lat 43, zam. Miłowice [...] Sękowski Jan s. Jana, lat 28, zam. Oława [...] Zebranowicz Michał s. Pawła, lat 51, zam. Miłowice [...] Rygiel Józef s. Franciszka, lat 36, zam. Laskowice Kwiatkowski Stanisław s. Józefa, lat 44, zam. Oława
11.	DUSW Krzyki	Zespół Szkół Samochodowych, ul. Borowska, SOS „Wychowawca”, 52192 ¹⁸	Grupa samodzielna w strukturze TKK	C	A – 10 D – 1	D	C	M	A	B			C	B	C	B	TW: 2 KO: 1 PT: 2	Orłowska Krystyna c. Karola, lat 53, zam. Wrocław [...]
12.	Wydział III	„Solidarność Walcząca”, Wrocław, SOR „Tarantula”, 42408 ¹⁵	Grupa samodzielna	A, B, C, D	A – 10 B – 150 C – 20 D – 20 E – 100 F – 1000	A, B, C, D	A, B, C, D, E	A, B, C, D, G, H, I, J, K, L, M, N	B, C, D, E, I, J, K, L, M	A, B, C, D, E, F, G, H, I	„SW” – 20 000, „Biuletyn Dolnośląski” – 8000, „Replika” – 8000, „BIS” – 5000	„Tyg[odnik] Mazowsze” – 100, „Wola” – 50, „CDN” – 100, „WIS” – 200, „Wolni i Solidarni” – 50, „KOS” – 50 m	A	C	A	B	TW: 15 KO: 5 PT: 30 PP: 11	Poprzednia ankieta
13.	Wydział III	Młodzieżowa Grupa „SW”, Wrocław, SOR „Mnich”, 50165 ²⁰	Grupa w strukturze „SW”	C	A – 2 B – 4 C – 2 E – 16 F – 30	C, D	A, B, C, D, E	B, G, H, J, M	B, C, L, M	B, D, G, I		Ulotki „SW” – 100, „Komunikat ZW NZS” – 150, „Z dnia na dzień” – 60, „Samorządna Rzeczpospolita” – 20	B	B	D	A	TW: 1 PT: 1	Stetkiewicz Sylwia c. Andrzeja, lat 20, zam. W[roclaw]w [...] Buzar Piotr s. Czesława, lat 21, zam. W[roclaw]w [...]

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
14.	Wydział III	Grupa w „SW”, Wrocław, SOR „Sobol”, 51512 ²¹	Grupa w strukturze „SW”, luźny kontakt z PPN	A, C, D, E	A – 6 B – 8 C – 2 D – 2 E – 20 F – 100	A, B, D	A, B, C, D, E, G	B, C, D, G, H, I, J, M	B, C, F, J, L, M	B, C, D, G, H, I, K, Nowa Huta, Jelenia Góra, Lublin, Katowice		„Z dnia na dzień” – 2000, „SW” – 800, „Victoria” – 200, „Biuletyn Dolnośląski” – 100, „Tyg[odnik] Mazowsze” – 200	A	B	A	A	TW: 3 KO: 1	Krahel Jan, Sobolewski Karol, Sobolewska Celina, Wiatrak Marek, Ożóg Mieczysław
15.	Wydział III	PPN, W[roclaj]w, Legnica, W[arsza]wa, Jelenia Góra, SOR „Biuro”, 41456 ²²	Grupa samodzielna	A	A – 4 B – 6 C – 2 D – 2 E – 20 F – 40	B, D	A, B, C, D, G	B, C, D, M	B, C, D, E, L	A, B, C, D, G, H, I, K	„Polska Niepodległa” – 3000	„SW” – 100, „Z dnia na dzień” – 100, „Biuletyn Dolnośląski” – 20, znaczki, plakietki – 2000, książki, broszury – 200	B	A	B	B	TW: 2 KO: 1 PT: 1 PP: 1	Jandziszak Tadeusz, Achnicki Wojciech, Wieczorek Marek, Lorentz Piotr
16.	Wydział III	„Samarytanka”, struktura ponadzakładowa, SOR „Krzew”, 50228 ²³	Grupa samodzielna, posiada luźny kontakt z RKS i „SW”	C, E	A – 6 B – 4 D – 4	A	C, E	B, C, D, H	A, D, L, M	A, B, D, G, I	„Samarytanka” – 500/1000	„Z dnia na dzień” – 100/200	A	B	B	B, D	TW: 2 PT: 2 PP: 1	Nowińska Krystyna c. Ignacego, lat 50, W[roclaj]w [...] Domaniewicz Maria c. Ryszarda, lat 44, W[roclaj]w [...]
17.	Wydział III	Ruch Wolnych Demokratów, Wrocław, SOR „Krucjata”, 26628 ²⁴	Grupa samodzielna	A, C	A – 6 F – 6	B	B	M	A, C	B		„Z dnia na dzień” – 100/200	A	B	B	B, D	TW: 2 PT: 2 PP: 1	Dane z poprzedniej ankiety

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
18.	Wydział III	„Nie samym teatrem” – NST, kościoły na terenie całego kraju, SOR „Habit”, 50088 ²⁵	Grupa samodzielną, luźny kontakt z TKK, RKK, RKK,	A, B, C, D	A – 4 E – 7 F – 80	A, B, C, D, E	A, B, C, D, E	C, D Spektakle o negatywnej treści politycznej	B, dział w ramach Komitetu Kultury Niezależnej	B, C, F, G, M, K – teren całego kraju	Kasety <i>Pokój Tobie, Polsko, Ojczyzno moja</i> – 2000, <i>Epitafium św. Kazimierzowi</i> – 2000	„Wybór” – poj., „Obecność” – poj., książki – poj., biuletyny „SW” – kilkadziesiąt	B	B	C	A	TW: 3 KO: 4 KS: 2	Makowiecki Andrzej, Kierc Bogusław, Petryka Tomasz, Melski Stanisław
19.	Wydział III	Ruch „Wolność i Pokój”, Wrocław, SOR „Błękitni”, 52001 ²⁶	Grupa w strukturze Ruchu „Wolność i Pokój”	A, B, C	A – 3 E – 8	B, C, D	A, C, D, pacyfistyczny	B, I,	C	D, G			C	A	C	A	KO: 1 KS: 2 PT: 1 PP: 1	Budrewicz Leszek, Krukowski Marek, Krukowska Małgorzata
20.	Wydział V	TKZ NSZZ „Solidarność” – POLAR, ZZSD „POLAR” ²⁷ , SOR „Drukarz”, 44684 ²⁸	Grupa samodzielną, posiada kontakt luźny z RKS	F	A – 12 B – 12 C – 2 C – 1 E – 150/ 200 F – 800	A, B, D	A, B, C, D, E	A, B, C, D, G, H, I	B, C, D, J	A, B, D, E, I	„U nas” – 600	„Z dnia na dzień” – 400, „Riposta” – 300, „Solidarność Dolnośląska” – 200	A	B	B	B	TW: 21 KO: 5 KS: 12 PT: 2	Socha Grzegorz, Kowalski Andrzej, Zadrożny Krzysztof, Ścisek Irena, Bogusławski Przemysław, Klimczyk Henryk, Włóka Jan, Wnuczek Czesław, Kostecki Zbigniew i inni
21.	Wydział V	TKZ NSZZ „Solidarność”, DZWME DOLMEL ²⁹ , SOR „Serwis”, 45802 ³⁰	Grupa w strukturze RKS i MKK „Zachód”, luźny kontakt z „SW” i TKZ „Pafawag”	F	A – 3 B – 5 C – 2 D – 2 E – 250/ 300 F – 10/ 20	A	E	A, B, C, D, G	C, D, H	A, B, D, F	„Odrodzenie” – 300/500	„Z dnia na dzień” – 250, „SW” – 150/200	B	A	D	B, D	TW: 6 KO: 4 KS: 9	Orbaś Andrzej, Jarzemski Lech

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
22.	Wydział V	TKZ NSZZ „Solidarność”, WZWCh „Chemitex” ³¹ , SOR „Nitka”, 46166 ³²	Grupa w strukturze MKK Chemiczków, luźny kontakt z RKS	E, F	A – 6 B – 2 F – 90/ 100	A	A, B, C, D, E	C, D, H, N	C	A, B, F, J	„Solidarność Chemików” – 30	„Z dnia na dzień” – 6, „Samorządność” – 3	A	B, C	C	D	TW: 7 KO: 2 KS: 20 PT: 1	Karauada Bogdan, Wadołowski Czesław, Nowak Edmund, Kościół Stanisław, Szymczyk Cyprian, Zawadzka Stanisława
23.	Wydział V	TKZ NSZZ „Solidarność”, FAT Wrocław ³³ , SOR „Hartownia”, 43967 ³⁴	Grupa samodzielna, luźny kontakt z RKS	F	A – 8/ 10 B – 15 C – 2 E – 100/ 200 F – 200/ 300	A, B	A, B, C, D, E	A, B, C, D, G, I	A, B, C, D, F, K, M	A, B, D, E, I	„Solidarność FAT” – 50/100, „Fatamorgana” – 100	„Z dnia na dzień” – 100, „SW” – 100, „Victoria” – 10/50, „Głos Hutmennu” – poj., „Głos Pilmetu” – poj., „Solidarność ELWRO” – poj.	B	C	B	A, B	TW: 32 KO: 2 KS: 5 PT: 1	Rzepa Jerzy, Raś Wilhelm, Łada Kazimierz, Dymny Stefan, Gigiel Tadeusz, Stasik Wiktor, Brańczyk Stanisław, Saleta Józef, Szachnowski Jan
24.	Wydział V	TKZ NSZZ „Solidarność”, FW Pafawag ³⁵ , SOR „Grupa”, 43983 ³⁶	Grupa samodzielna, luźny kontakt z RKS	E, F	A – 30 B – 20 C – 10 D – 6 E – 300 F – 200	A, B	A, B, C, D, E, F	C, D, G, H, I, J, N	C, M	A, B, C, D, F	„Jutrzenka” – 300/500	„Z dnia na dzień” – 50/100, „SW” – 50/100, „Robotnik Wrocławski” – 50/100	B	A, B	B	B	TW: 15 KO: 5 KS: 15 PT: 3	Koniuch Kazimierz, Rachwał Wiesław, Golebiowski Kazimierz, Wąchal Jan, Mazurek Stanisław i 15 innych
25.	Wydział V	TKZ NSZZ „Solidarność” PZL „Hydral” ³⁷ , SOR „Hydrallek”, 46314 ³⁸	Grupa samodzielna	F	A – 5 B – 5 E – 30 F – 70	A	E	D, G	A	B, F, I		„Z dnia na dzień” – 30/40, „SW” – 30/40, „Solidarność Dolnego Śląska” – 30/40	B	A	C	D	TW: 6 KS: 2	Michta Władysław, Fras Józef, Wasilewski Władysław, Maj Kazimierz

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
26.	Wydział V	TKZ NSZZ „Solidarność” ZSG Wroza- met ³⁹ , SOR „Silacze”, 45935 ⁴⁰	Grupa w struk- turze MKK „Jedno- ścią silni” luźny kontakt z TKZ INCO, PTHW i Zremb, tworzy MKK	E, F	A – 4 B – 4 C – 1 F – 50	A	E	C, H	C, J, K	A, B, F, I	„Jednością silni” – 30/50	„Z dnia na dzień” – 10/15, „SW” – 10/15	A	A	C	D	TW: 4 KO: 2 KS: 4 PT: 1	Ślepko Stanisława, Słowiński Janusz
27.	Wydział V	FMR „Agromet-Pilmet” ⁴¹ , SOR „Pismo”, 44195 ⁴²	Grupa samo- dzielna	E, F	A – 8 B – 8 C – 3 D – 2 E – 100 F – 200/ 300	A	A, B, D, E	B, C, D, G, H, I	A, C, J, M	A, B, D, E, I	„Iskra Wol- ności” – 100/150	„Z dnia na dzień” – 70, „SW” – 70	B	C	B	B, D	TW: 8 KO: 2 KS: 8 PT: 1	Brandenburg Jan, Lewandowski Mieczysław, Cierniak Henryk, Ula- nicki Eugeniusz, Filipiak Jan, Czar- necki Stanisław, Grodzień Zdzisław
28.	Wydział V	TKZ NSZZ „Solidarność” FMR „Archime- des” ⁴³ , SOR „Świt”, 50827 ⁴⁴	Grupa w struk- turze RKS i MKK Zachód	E, F	A – 3 B – 1 E – 20 F – 50	A	A, B, C, D, E	C, D, G, H	C	A, F	„Robotnik Wrocławski” – 50	„Z dnia na dzień” – 10, „SW” – 10	A	C	C	D	TW: 7 KO: 3 KS: 2	Piech Edward, Zębala Józef, Białas Franciszek
29.	Wydział V	TKZ NSZZ „Solidarność”, CNPAE-IASE- -ZPUA ⁴⁵ , SOR „System”, 50660 ⁴⁶	Grupa w struk- turze „SW”	E, F	A – 10 B – 5 C – 4 D – 0 E – 30 F – 50	A, B	A, B, E	A, B, C, D, G, H, I, J	C, D, J, L, M	A, B, D, E, I	„AUT” – 500	„Z dnia na dzień” – 150, „SW” – 50, „Riposta” – 30, „Robotnik Wrocławski” – 100	A	C	C, D	B	TW: 6 KO: 4 KS: 10 PT: 1	Paczek Halina, Podruczna Danuta, Stańczak Jerzy

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
30.	Wydział V	TKZ NSZZ „Solidarność”, FMB Fadroma ⁴⁷ , SOR „Fama”, 43959 ⁴⁸	Grupa samodzielna, luźny kontakt z RKS	F	A – 8/ 10 B – 15 C – 2 E – 10 F – 300	A	A, B, C, D, E	A, B, C, D, G, H, I, J	A, C, D, F, J, K, M	A, B, D, E, I	„FAMA” – 100	„Z dnia na dzień” – 100, „SW” – 100, „Victoria” – 120	B	C	B, D	B	TW: 8 KO: 1 KS: 1	Szuba Ryszard, Oleanderek Jerzy, Dąbrowski Stanisław, Pasznicki Ryszard i 4 innych
31.	Wydział V	TKZ NSZZ „Solidarność”, Zakład Elektroniki „ELWRO” ⁴⁹ , SOR „Opornik”, 46332 ⁵⁰	Grupa samodzielna	F	A – 5 B – 8 C – 3 E – 50 F – 100	A, B	A, B, C, D, E	B, C, D, G, H, J	C, J, K, M	A, B, D, E, I	„Biuletyn Informacyjny im. K. Michalczyka” – 100	„Z dnia na dzień” – 50	B	C	B	B	TW: 2 KO: 1 KS: 3	Studzińska Czesława, Pruchniewska Kazimiera, Piłski Jan, Nowicki Józef, Górkiewicz Jadwiga
32.	Wydział V	TKZ NSZZ „Solidarność”, Zakłady Elektroniczne „ELWRO” – Ostrowskiego, SOR „Dioda”, 45254 ⁵¹	Grupa samodzielna	E, F	A – 6 B – 15 C – 10 E – 250 F – 500	A, B	A, B, C, D, G, H, J	B, C, D, G, H, J	C, E, J, K, M	A, B, D, E, I	„Solidarność ELWRO” – 200	„Z dnia na dzień” – 100, „SW” – 50, „Victoria” – 100, „Solidarność Dolnośląska” – 50	B	B	B	A	TW: 4 KO: 3 KS: 10 PT: 2	Buława Jacek, Połukord Czesław, Janik Krzysztof, Szkudlarek Marek, Gajek Zofia, Bazela Ryszard

Źródło: AIPN Wi; 053/2179, k. 28–37, oryginał, mps.

- ¹ Sprawę operacyjnego rozpracowania „Biuletyn” zarejestrowano 25 X 1982 r., zamknięto i skierowano do archiwum 25 I 1990 r.
- ² Sprawę operacyjnego rozpracowania „Droga” zarejestrowano 30 VIII 1985 r., zamknięto i skierowano do archiwum 24 XI 1986 r.
- ³ Sprawę operacyjnego rozpracowania „Gniazdo” zarejestrowano 24 VI 1983 r., zamknięto i skierowano do archiwum 22 IV 1988 r.
- ⁴ Nadodrzańskie Zakłady Przemysłu Organicznego „Organika-Rokita” w Brzegu Dolnym.
- ⁵ Sprawę operacyjnego rozpracowania „Muł” zarejestrowano 24 VI 1983 r., zamknięto i skierowano do archiwum 18 III 1987 r.
- ⁶ Wrocławskie Przedsiębiorstwo Budownictwa Ogólnego.
- ⁷ Sprawę operacyjnego rozpracowania „Hydra” zarejestrowano 12 II 1982 r., zamknięto i skierowano do archiwum 7 IX 1986 r.
- ⁸ Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne we Wrocławiu.
- ⁹ Sprawę operacyjnego rozpracowania „Zajac” zarejestrowano 3 II 1983 r., zamknięto i skierowano do archiwum 2 IX 1989 r.

- ¹⁰ Sprawę operacyjnego rozpracowania „Supel” zarejestrowano 8 IX 1983 r., formalnie zamknięto i skierowano do archiwum 27 XII 1989 r. Nie znalazła się ona wśród spraw ewidencji operacyjnej przekazanych 13 XI 1989 r. przez likwidowany Wydział V-1 do Wydziału Ochrony Gospodarki WUSW lub Wydziału Ochrony Konstytucyjnego Porządku Państwa WUSW, wtedy więc zakończono ją faktycznie.
- ¹¹ Sprawę operacyjnego rozpracowania „Kanał” zarejestrowano 11 XI 1983 r., formalnie zamknięto i skierowano do archiwum 3 II 1990 r. Nie znalazła się ona wśród spraw ewidencji operacyjnej przekazanych 13 XI 1989 r. przez likwidowany Wydział V-1 do Wydziału Ochrony Gospodarki WUSW lub Wydziału Ochrony Konstytucyjnego Porządku Państwa WUSW, wtedy więc zakończono ją faktycznie.
- ¹² Zakład Budowlano-Montażowy Przemysłu Węgla Brunatnego MEGABUD.
- ¹³ Sprawę operacyjnego rozpracowania „Akacja” zarejestrowano 3 III 1986 r., zamknięto i skierowano do archiwum 22 IV 1988 r.
- ¹⁴ Zespół Szkół Mechaniczno-Energetycznych we Wrocławiu.
- ¹⁵ Sprawę operacyjnego rozpracowania „Licealiści” zarejestrowano 2 VII 1984 r., początkowo pod kryptonimem „Kawka”, zamknięto i skierowano do archiwum 5 I 1989 r.
- ¹⁶ Jelczańskie Zakłady Samochodowe w Jelczu-Laskowicach.
- ¹⁷ Sprawę operacyjnego rozpracowania „Obóz” zarejestrowano 21 II 1983 r., zamknięto i skierowano do archiwum 7 XI 1989 r.
- ¹⁸ Sprawę operacyjnego rozpracowania „Wychowawca” zarejestrowano 21 I 1986 r., zamknięto i skierowano do archiwum 27 XI 1986 r.
- ¹⁹ Sprawę operacyjnego rozpracowania „Tarantula” zarejestrowano 19 VI 1980 r., początkowo pod kryptonimem „Harcerz” prowadził ją Wydział III KW MO we Wrocławiu, następnie przekazano ją do Wydziału V-1, a potem ponownie do Wydziału III. W styczniu 1987 r. prowadzenie sprawy przejął Inspektorat 2 WUSW we Wrocławiu. Zakończono ją i skierowano do archiwum 22 I 1990 r.
- ²⁰ Sprawę operacyjnego rozpracowania „Mnich” zarejestrowano 21 II 1985 r., zamknięto i skierowano do archiwum 24 II 1988 r.
- ²¹ Sprawę operacyjnego rozpracowania „Sobol” zarejestrowano 3 X 1985 r., zamknięto i skierowano do archiwum 9 XI 1989 r.
- ²² Sprawę operacyjnego rozpracowania „Biuro” zarejestrowano 1 X 1979 r. W listopadzie 1989 r. prowadzenie sprawy przejął Wydział Ochrony Konstytucyjnego Porządku Państwa WUSW Zakończono ją i skierowano do archiwum po 6 VI 1990 r.
- ²³ Sprawę operacyjnego rozpracowania „Krzew” zarejestrowano 6 III 1985 r., zamknięto i skierowano do archiwum 29 X 1986 r.
- ²⁴ Sprawę operacyjnego rozpracowania „Krucjata” zarejestrowano 22 I 1971 r., początkowo jako kwestionariusz ewidencyjny na Adama Pleśnara. 14 VII 1977 r. przekwalifikowano ją na SOR, natomiast zamknięto i skierowano do archiwum 27 XI 1986 r.
- ²⁵ Sprawę operacyjnego rozpracowania „Habit” zarejestrowano 6 II 1985 r., zamknięto i skierowano do archiwum 13 XII 1989 r.
- ²⁶ Sprawę operacyjnego rozpracowania „Błękitni” zarejestrowano 11 XII 1985 r. W listopadzie 1989 r. prowadzenie sprawy przejął Wydział Ochrony Konstytucyjnego Porządku Państwa WUSW we Wrocławiu. Zakończono ją i skierowano do archiwum po 6 VI 1990 r.
- ²⁷ Zakłady Zmechanizowanego Sprzętu Domowego „Predom-Polar”.
- ²⁸ Sprawę operacyjnego rozpracowania „Drukarz” zarejestrowano 1 VII 1982 r., zamknięto i skierowano do archiwum 19 IX 1989 r.
- ²⁹ Dolnośląskie Zakłady Wytwórcze Maszyn Elektrycznych „Dolmel”.
- ³⁰ Sprawę operacyjnego rozpracowania „Serwis” zarejestrowano 19 I 1983 r. W styczniu 1987 r. jej prowadzenie przejął Inspektorat 2 WUSW we Wrocławiu. Zamknięto ją i skierowano do archiwum 27 XII 1989 r.
- ³¹ Wrocławskie Zakłady Włókien Chemicznych „Chemitex”.
- ³² Sprawę operacyjnego rozpracowania „Nitka” zarejestrowano 18 III 1983 r., zamknięto i skierowano do archiwum 23 IX 1989 r.
- ³³ Fabryka Automatów Tokarskich „FAT”.
- ³⁴ Sprawę operacyjnego rozpracowania „Hartownia” zarejestrowano 3 III 1982 r., zamknięto i skierowano do archiwum 9 IX 1989 r.
- ³⁵ Państwowa Fabryka Wagonów „Pafawag”.
- ³⁶ Sprawę operacyjnego rozpracowania „Grupa” zarejestrowano 6 III 1982 r., zamknięto i skierowano do archiwum 16 IX 1989 r.
- ³⁷ Kombinat Typowych Elementów Hydrauliki Siłowej „PZL-Hydral”.

- ³⁸ Sprawę operacyjnego rozpracowania „Hydralek” zarejestrowano 22 IV 1983 r., zamknięto i skierowano do archiwum 5 IX 1989 r.
- ³⁹ Zakłady Sprzętu Grzejnego „Predom-Wrozamet”.
- ⁴⁰ W zasobie wrocławskiego Oddziału IPN nie odnaleziono informacji dotyczących sprawy operacyjnego rozpracowania „Silacze”.
- ⁴¹ Fabryka Maszyn Rolniczych „Agromet-Pilmet”.
- ⁴² Sprawę operacyjnego rozpracowania „Pismo” zarejestrowano 20 IV 1982 r., zamknięto i skierowano do archiwum 24 X 1989 r.
- ⁴³ Fabryka Maszyn Rolniczych „Archimedes”.
- ⁴⁴ Sprawę operacyjnego rozpracowania „Świt” zarejestrowano 27 V 1985 r., zamknięto i skierowano do archiwum 31 I 1987 r.
- ⁴⁵ Centrum Naukowo-Produkcyjne Automatyki Energetycznej-Institut Automatyki Systemów Energetycznych-Zakład Produkcji Urządzeń Automatyki.
- ⁴⁶ Sprawę operacyjnego rozpracowania „System” zarejestrowano 20 IV 1985 r. W styczniu 1987 r. jej prowadzenie przejął Inspektorat 2 WUSW we Wrocławiu. Zamknięto ją i skierowano do archiwum 27 XII 1989 r.
- ⁴⁷ Fabryka Maszyn Budowlanych „Fadroma”.
- ⁴⁸ Sprawę operacyjnego rozpracowania „Fama” zarejestrowano 25 II 1982 r., zamknięto i skierowano do archiwum 15 IX 1989 r.
- ⁴⁹ Zakład Elektroniki „ELWRO” oraz Zakłady Elektroniczne „ELWRO” wchodziły w skład Centrum Komputerowych Systemów Automatyki i Pomiarów Mera-Elwro.
- ⁵⁰ Sprawę operacyjnego rozpracowania „Opornik” zarejestrowano 27 IV 1983 r., zamknięto i skierowano do archiwum 30 X 1987 r.
- ⁵¹ Sprawę operacyjnego rozpracowania „Dioda” zarejestrowano 27 X 1982 r., zamknięto i skierowano do archiwum 7 IX 1989 r.

Wrocław, 15 V 1986 r.
Tajne spec[jalnego] znaczenia
Egz. nr 2

Informacja

Na terenie miasta Wrocławia i województwa działają 32 grupy i struktury prosolidarnościowe, z których do najważniejszych należą:

I. „Solidarność Walcząca” z ukrywającym się Kornelem Morawieckim¹, który w swoich założeniach programowych zamierza objąć działaniem teren całego kraju, aby w przyszłości doprowadzić do obalenia ustroju socjalistycznego PRL,

II. Regionalny Komitet Strajkowy NSZZ „Solidarność” z ukrywającym się Markiem Muszyńskim². W swoich założeniach programowych RKS podporządkowuje się TKK i ma spełniać funkcję koordynacyjną i inspiratorską wobec tajnych struktur zakładowych,

III. Tajne komisje zakładowe prowadzące działalność prosolidarnościową głównie o charakterze antykomunistycznym i antypartyjnym.

Niezależnie od wyżej wymienionych działają grupy w środowiskach młodzieżowym, studenckim i kulturotwórczym. Jednakże nie posiadają własnego programu i spełniają rolę ogniw uzupełniających i opiniotwórczych w działalności opozycyjnej.

I. „Solidarność Walcząca” – powstała w okresie lipiec–listopad 1982 r. w rezultacie rozłam w RKS Dolny Śląsk na tle odmiennych koncepcji taktyki i strategii działania podziemia prosolidarnościowego.

Kornel Morawiecki – organizator i przywódca masowych działań antypaństwowych mających w perspektywie obalić ustrój socjalistyczny w Polsce – skupił wokół siebie grupę zwolenników o jednoznacznych antykomunistycznych poglądach i postawach.

Podjęto szeroką działalność wydawniczą w ramach tzw. Agencji Informacyjnej „Solidarności Walczącej” (np. dwutygodnik „Solidarność Walcząca” w nakładzie ok. 20 000 egz., „Biuletyn Dolnośląski” ok. 5000 egz. nakładu), kolportażową oraz malowania na elewacjach budynków napisów i różnego rodzaju znaków.

¹ Kornel Morawiecki (ur. 1941) – fizyk, działacz opozycyjny i związkowy. W latach 1964–1973 pracownik naukowy Uniwersytetu Wrocławskiego, od 1973 r. zatrudniony na Politechnice Wrocławskiej (z przerwami), 1979–1989 redaktor i wydawca podziemnego „Biuletynu Dolnośląskiego”, od 1980 r. w NSZZ „Solidarność”, 1981–1982 redaktor pisma „Z dnia na dzień” i członek Regionalnego Komitetu Strajkowego NSZZ „Solidarność” Dolny Śląsk, 1982–1990 założyciel i przywódca „Solidarności Walczącej”.

² Marek Muszyński (ur. 1947) – fizyk, działacz związkowy. W latach 1971–2001 pracownik naukowy Politechniki Wrocławskiej (z przerwą w latach 1982–1988), od 1980 r. członek NSZZ „Solidarność”, od 1982 r. RKS NSZZ „Solidarność” Dolny Śląsk, 1983–1987 przewodniczący RKS i członek Tymczasowej Komisji Koordynacyjnej NSZZ „Solidarność”. Do 1990 r. rzecznik RKS. 1991–1993 poseł NSZZ „Solidarność”, od 2001 r. poseł Prawa i Sprawiedliwości.

W materiałach propagandowych, których kolportaż nasilał się szczególnie w okresach napięć społecznych bądź rocznic – świąt państwowych, np. 1 Maja, 3 Maja, nawoływano do wystąpień ulicznych, strajków, akcji protestacyjnych.

W 1984 roku – wobec nikłego i stale malejącego oddźwięku społecznego na wezwania „SW” – nastąpiła zmiana taktyki działania: propaguje się obecnie wzniesienie niepokojów społecznych na bazie „naturalnych sytuacji”, np. podczas opuszczania kościołów przez wiernych, bojkot środków komunikacji miejskiej, spacerów w centrum miasta w dniach różnego rodzaju rocznic narodowych i b[ylej] „Solidarności”. W bieżącym roku na dzień 1 maja – co poparł RKS – wzywano do organizowania tzw. niezależnych manifestacji.

Również ta taktyka nie przynosi spodziewanych rezultatów.

Organizacja „SW” ma strukturę hierarchiczną, w której członkostwo oparte jest na złożeniu przysięgi. Centralę stanowi tzw. Rada „Solidarności Walczącej” z jej szefem Kornelem Morawieckim. Funkcjonują również struktury tzw. rad terytorialnych obejmujących swoim zasięgiem takie ośrodki, jak: Rzeszów, Lublin, Opole, Katowice, Gdańsk, Kraków, Zielona Góra, Warszawa, Piła, Poznań, Kolin, Szczecin.

W strukturze „SW” na zasadzie pewnej autonomii działają siatki służb specjalistycznych – drukarze, łącznicy, kolporterzy.

„Solidarność Walcząca” podejmuje współdziałanie również z innymi strukturami podziemia w kraju i za granicą. Posiada także swoje przedstawicielstwa w niektórych krajach Europy Zachodniej: Francji, RFN i Szwecji.

Z posiadanego rozpoznania operacyjnego wynika, że aktualnie w skład ogniw organizacyjnych „SW” na naszym terenie wchodzi ok. 10 aktywistów, ok. 150 kolporterów, ok. 20 łączników i ok. 20 drukarzy.

Służba Bezpieczeństwa tut[ejszego] WUSW w latach 1982–1985 – w wyniku realizacji prowadzonych rozpracowań – wielokrotnie rozbijała struktury organizacyjne i kolportażowe tej organizacji, która jednakże zdołała się częściowo odbudować.

Analiza dotychczasowej działalności „Solidarności Walczącej” oraz podejmowanych wobec niej przedsięwzięć wyznacza następujące kierunki działań:

– prowadzenie intensywnej pracy operacyjnej zmierzającej do umocnienia pozycji operacyjnych w strukturach „SW”,

– podejmowanie działań dezinformacyjnych i dezintegrujących w celu osłabienia i przeciwdziałania negatywnego oddziaływania agitacji „SW”, podważania wiarygodności gremiów i pojedynczych osób związanych z organizacją, wywoływaniem konfliktów w jej szeregach,

– intensywne poszukiwania szefa „SW” Kornela Morawieckiego w celu jego zatrzymania i jednoczesnej likwidacji rozpoznanych struktur i siatek służb specjalistycznych.

II. Regionalny Komitet Strajkowy powstał 14 XII 1981 r. W jego skład weszli członkowie (czołowi działacze) Z[arządu] R[egionu] Dolny Śląsk NSZZ „S”, którzy po wprowadzeniu stanu wojennego uniknęli zatrzymania.

Działalność RKS polegała wówczas na organizowaniu i kierowaniu strajkami w niektórych zakładach przemysłowych Wrocławia oraz prowadzeniu szerokiej akcji propagandowej (ulotki, wydawnictwa, napisy).

Po spacyfikowaniu strajków RKS zszedł do podziemia i położył główny nacisk w swej działalności na propagandę oraz organizowanie manifestacji ulicznych.

Po aresztowaniu trzech kolejnych kierownictw tego ugrupowania (październik 1982, listopad 1982, maj 1983) przewodniczącym został Marek Muszyński ps. Witold, który w stosunku do swoich poprzedników, tj. Frasyuniuka³, Bednarza⁴ i Piniora⁵, zajmuje stosunkowo słabą pozycję. Aktualnie RKS nie posiada większego poparcia w środowiskach robotniczych, ale w dalszym ciągu stara się na nie oddziaływać za pomocą wydawnictw i ulotek, przy wykorzystaniu rozwiniętej bazy poligraficznej, która uzyskuje bieżące wsparcie od zagranicznych agend „S” i służb specjalnych K[omisji] K[rajowej].

Obecnie działalność RKS ukierunkowana jest na wzniecanie niepokojów na terenie zakładów pracy przy wykorzystaniu potknięć administracji gospodarczej poszczególnych przedsiębiorstw, jak również na bazie niepopularnych decyzji rządowych, np. podwyżki cen. Wiosną br. RKS wystąpił z koncepcją „humanitarnej” akcji w sprawie uwolnienia W[ładysława] Frasyuniuka. W ramach akcji proponowano m.in. bojkot środków komunikacji miejskiej i prasy codziennej, bojkot 1 Maja i imprez towarzyszących, zorganizowanie tzw. niezależnej manifestacji przed Halą Ludową we Wrocławiu w dniu 3 maja.

W kwietniu br. doszło do spotkania Marka Muszyńskiego i Kornela Morawieckiego, w wyniku którego obie organizacje wystąpiły ze wspólnym apelem o organizowanie tzw. niezależnych pochodów w dniu 1 maja.

Jednakże obie inicjatywy, obliczone na zmobilizowanie szerokich kręgów społecznych i osiągnięcie spektakularnego sukcesu, nie spotkały się z oczekiwanym przez „SW” i RKS odzewem społeczeństwa, zaś nasze zdecydowane i natychmiastowe przeciwdziałania likwidowały próby ich zawiązania w zarodku.

Pomimo wyraźnego ograniczenia pola działalności RKS wskutek naszych działań prowadzonych w latach 1981–1985 i spadku popularności, w dalszym ciągu stanowi on poważne zagrożenie.

Analiza dotychczasowej działalności RKS i podejmowanych przez nas przeciwdziałań wytycza następujące kierunki działań:

³ Władysław Frasyuniuk (ur. 1954) – kierowca, działacz związkowy. Od 1980 r. członek, od 1981 przewodniczący Międzyzakładowego Komitetu Założycielskiego we Wrocławiu, następnie przewodniczący Zarządu Regionu NSZZ „Solidarność” Dolny Śląsk. Od 14 XII 1981 r. na czele RKS NSZZ „Solidarność” Dolny Śląsk, członek TKK. Aresztowany 5 X 1982 r., 24 XI 1982 r. skazany na 6 lat pozbawienia wolności, zwolniony w 1984 r. na mocy amnestii. W 1985 r. skazany na 3,5 roku więzienia, zwolniony w 1986 r. Członek Tymczasowej Rady NSZZ „Solidarność”, od 1987 r. w Krajowej Komisji Wykonawczej oraz na czele Regionalnej Komisji Wykonawczej Dolny Śląsk. W latach 1991–1994 wiceprzewodniczący Unii Demokratycznej, 1991–2001 poseł. Obecnie przewodniczący Unii Wolności.

⁴ Piotr Bednarz (ur. 1949) – robotnik, działacz związkowy. W 1981 r. wiceprzewodniczący Zarządu Regionu NSZZ „Solidarność” Dolny Śląsk, następnie RKS. Od 5 X do 7 XI 1982 r. przewodniczący RKS, członek TKK. 27 XII 1982 r. skazany na 4 lata pozbawienia wolności, w 1984 r. zwolniony na mocy amnestii. Od 1987 do 1990 r. w RKW Dolny Śląsk.

⁵ Józef Pinior (ur. 1955) – prawnik, działacz związkowy. Pracownik Narodowego Banku Polskiego, od 1980 r. w NSZZ „Solidarność”. W 1981 r. członek Prezydium Zarządu Regionu NSZZ „Solidarność” Dolny Śląsk, skarbnik. Od 13 XII 1981 r. członek RKS, od 11 XI 1982 r. jego przewodniczący. 23 IV 1983 r. aresztowany. 24 V 1984 r. skazany na 4 lata więzienia, zwolniony na mocy amnestii. Od 1986 r. członek Tymczasowej Rady NSZZ „Solidarność”. W latach dziewięćdziesiątych działacz Unii Pracy. Od 1992 r. wykładowca w Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu.

- intensyfikacja działań zmierzających do umocnienia i poszerzenia naszych pozycji operacyjnych w tej strukturze oraz ustalenie miejsca ukrywania się M[arka] Muszyńskiego i jego zatrzymanie,
- dalsze ograniczanie wpływów RKS na różne środowiska, w tym szczególnie na załogi przedsiębiorstw,
- aktywna kontrola osób działających z pozycji legalnych lub półlegalnych wspierających poczynania RKS (np. J[ózefa] Pinióra, E[ugeniusza] Szumiejki⁶),
- sukcesywne likwidowanie struktur pomocniczych kierownictwa RKS (łącznicy, drukarze, kolporterzy, baza mieszkaniowa itp.),
- pozbawianie RKS wsparcia finansowego poprzez ujawnianie i kompromitowanie tzw. skarbników.

III. Tajne struktury zakładowe. Zagrożenie nielegalną działalnością w dużych zakładach pracy na terenie miasta Wrocławia wykazuje od 1982 roku tendencję malejącą przy równoczesnym przesunięciu akcentów z angażowania szerokich grup pracowniczych (akcje protestacyjne, spektakularne formy poparcia) do zawężenia kręgu osób uczestniczących w typowo konspiracyjnych metodach pracy.

Z analizy prowadzonych przez tut[ejszy] Wydział V spraw operacyjnego rozpracowania na nielegalne podziemie polityczne działające w gospodarce narodowej wynika, że ich podstawowe ogniwo stanowią TKZ [tajne komisje zakładowe], w ramach których zaangażowanych jest ok. 108–112 aktywistów, ok. 95 kolporterów, ok. 39 łączników i ok. 11 drukarzy. Wspierających jest ok. 1380–1500, zaś sympatyków ok. 3500–4500.

Prowadzą oni głównie działalność wydawniczą oraz zbiórkę środków finansowych i ich rozdzielanie. Nielegalne struktury wydają z przeznaczeniem do kolportażu (głównie w wąskim gronie osób zaufanych i płacących składki) w środowisku robotniczym 13 tytułów o łącznym nakładzie ok. 2300–2800 egz. w cyklu miesięcznym.

Kontrola kanałów kolportażowych pozwala systematycznie przejmować część nakładu (ok. 10–15%) oraz pogłębiać rozpracowanie operacyjne przed likwidacją danej struktury.

Większość tajnych struktur zakładowych prowadzi działalność prosolidarnościową o charakterze antykomunistycznym i antypartyjnym, w tym TKZ w PAFAWAGU⁷ dodatkowo o zabarwieniu prokorowskim.

Działalność TKZ w DOLMELU⁸, PZL HYDRAL⁹ i ZSG WROZAMET¹⁰ oceniana jest jako wyłącznie o charakterze prosolidarnościowym. Działają głównie w środowisku robotniczym, a niektóre obejmują swoim oddziaływaniem również

⁶ Eugeniusz Szumiejko (ur. 1946) – astronom, działacz związkowy. Pracownik naukowy Uniwersytetu Wrocławskiego i PZL „Hydral”. Od 1980 r. w NSZZ „Solidarność”. Od 1981 r. członek prezydium Zarządu Regionu Dolny Śląsk i KK NSZZ „Solidarność”. W 1982 r. w Ogólnopolskim Komitecie Oporu, w latach 1982–1984 i 1987 członek TKK NSZZ „Solidarność”, 1986–1988 przewodniczący RKS Dolny Śląsk. W latach 1990–1992 członek Zarządu Regionu Dolny Śląsk oraz KK NSZZ „Solidarność”. 1999–2001 urzędnik w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego.

⁷ Państwowa Fabryka Wagonów PAFAWAG.

⁸ Dolnośląskie Zakłady Wytwórcze Maszyn Elektrycznych „Dolmel”.

⁹ Kombinat Typowych Elementów Hydrauliki Siłowej „PZL-Hydral”.

¹⁰ Zakłady Sprzętu Grzejnego „Wrozamet”.

niewielkie grupy osób z kadry inżyniersko-technicznej zakładów. Dotyczy to obiektów Centrum NPAE¹¹, PAFAWAGU, POLARU¹², FAT¹³, ELWRO¹⁴ i Zakładu Elektroniki ELWRO.

Poszczególne TKZ to samodzielne grupy konspiracyjne posiadające powiązania strukturalne głównie z RKS Dolny Śląsk. TKZ w Centrum NPAE posiada powiązania ze strukturą „Solidarność Walcząca”. Aktywność poszczególnych grup jest zróżnicowana. Systematycznie działają TKZ w PAFAWAGU, DOLMELU, PILMECIE¹⁵, ELWRO, FAT, FADROMA¹⁶, POLAR, WROZAMET. Akcyjnie – w zakładach CHEMITEX¹⁷, ARCHIMEDES¹⁸, PZL HYDRAL¹⁹ i Centrum NPAE.

Tendencją do wznawiania nielegalnej działalności po akcjach likwidacyjnych charakteryzują się grupy w zakładach DOLMEL, FADROMA, Centrum NPAE.

Wszystkie kontrolowane grupy odznaczają się znacznym zakonspirowaniem, a ich działalność jest tolerowana w środowiskach. Pełną kontrolą operacyjną objęte są grupy w zakładach DOLMEL, PAFAWAG, PZL HYDRAL i WROZAMET. Rozpoznane są również struktury w POLARZE i ELWRO, lecz ograniczona jest ich kontrola operacyjna, 7 tajnych struktur działających w pozostałych obiektach jest nie w pełni rozpoznanych z uwagi na brak dotarcia agenturalnego do ich gremiów kierowniczych.

Efekty rozpoznania operacyjnego wykorzystywane są do intensyfikowania działań profilaktyczno-represyjnych wobec osób, którym udowodniono prowadzenie nielegalnej działalności politycznej. Najczęściej stosowanym i przynoszącym wyniki są rozmowy profilaktyczno-ostrzegawcze przeprowadzane w obecności kierownictw administracyjno-politycznych zakładów pracy.

W sytuacjach wymagających wszczęcia postępowania karnego prowadzone są wymagane prawem czynności procesowe.

Z posiadanego rozpoznania operacyjnego wynika, iż poszczególne TKZ coraz częściej odchodzą od form działalności pseudozwiązkowej, przyjmując kierunki działalności opozycyjno-politycznej w organach samorządowych i radach pracowniczych. W oparciu o analizę dotychczasowej działalności TKZ i podejmowanych przeciwdziałań planowane są następujące kierunki pracy operacyjnej:

- przeprowadzenie działań likwidacyjnych w stosunku do TKZ w zakładach: PAFAWAG, CHEMITEX, ARCHIMEDES i PZL HYDRAL,
- pogłębianie rozpoznania TKZ w FADROMIE, PILMECIE, Centrum NPAE, WROZAMECIE, FAT, DOLMELU, POLARZE, ELWRO, Zakładzie Elektroniki ELWRO i w zależności od uzyskanych wyników podjęcie działań zmierzających do przecięcia nielegalnej działalności,
- stosować ochronę związków zawodowych i rad pracowniczych przed wpływami podziemia,

¹¹ Centrum Naukowo-Produkcyjne Automatyki Energetycznej.

¹² Zakłady Zmechanizowanego Sprzętu Domowego „Predom-Polar”.

¹³ Fabryka Automatów Tokarskich „FAT”.

¹⁴ Centrum Komputerowych Systemów Automatyki i Pomiarów „Mera-Elwro”.

¹⁵ Kombinat Maszyn Rolniczych „Agromet-Pilmet”.

¹⁶ Fabryka Maszyn Budowlanych „Bumar-Fadroma”.

¹⁷ Wrocławskie Zakłady Włókien Chemicznych „Chemitex”.

¹⁸ Fabryka Maszyn Rolniczych „Agromet-Archimedes”.

¹⁹ Kombinat Typowych Elementów Hydrauliki Siłowej „PZL-Hydral”.

- izolować aktywistów nielegalnych struktur od załóg robotniczych,
- stosować środki wobec osób, które pomimo wielokrotnych ostrzeżeń nie zaniechały^a wroziej działalności.

Z dokonanych analiz i posiadanego rozpoznania operacyjnego wynika, że w działalności w ramach nielegalnych grup i struktur na terenie miasta Wrocławia i województwa angażuje się bądź uczestniczy około:

- aktywistów – 215–219,
- kolporterów – 333,
- łączników – 84,
- drukarzy – 59,
- wspierających – 1580–1700,
- sympatyków – 4950–4850.

Wydawnictw wydawane i kolportowane na naszym terenie – bez uwzględnienia ulotek hasłowych wydawanych okazjonalnie – obejmują 28 tytułów, a ich łączny nakład wynosi ok. 52 500 – 54 600 egz.

W ostatnim okresie znacznie zmalało zainteresowanie nielegalną działalnością tajnych struktur szczególnie w zakładach pracy, co m.in. wyraża się zmniejszoną w znacznym stopniu ilością płaconych składek, ograniczeniem kolportażu nielegalnych wydawnictw oraz brakiem wrogich inicjatyw zakłócających tok produkcji. Organizatorską rolę w zakresie negatywnych inicjatyw i wrogich wystąpień przejął w znacznej mierze Kościół rzymskokatolicki, a w szczególności 4 wrocławskie parafie (przy ul. Bujwida, Kruczej, Sudeckiej i alei Pracy), w których nabożeństwa wykorzystuje się do organizowania wieców politycznych bądź wroziej indoktrynacji wiernych w autorytecie ołtarza oraz mobilizuje się zebranych do przenoszenia tych akcentów na teren pracy, instytucji, uczelni i szkół.

Służba Bezpieczeństwa WUSW we Wrocławiu, mając na uwadze istniejące zagrożenia, prowadzi szereg wielopłaszczyznowych intensywnych działań mających na celu ich ciągle ograniczanie oraz likwidację. Jest to jeden z istotnych czynników wpływających na dalszą stabilizację sytuacji politycznej na naszym terenie, a co za tym idzie – i w kraju.

Zastępca szefa Wojewódzkiego Urzędu Spraw Wewnętrznych
ds. Służby Bezpieczeństwa we Wrocławiu
bpor Stefan Możdżyński^b

Źródło: AIPN Wł; 053/2179, k. 28–37, oryginał, mps.

^a Tak w tekście.

^{b-b} Fragment dopisany odręcznie.